

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls par uzņēmuma grāmatvedības uzskaites datu salīdzināšanu ar Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas datiem par prasījumu un saistību summām bilances datumā

23.10.2023.

SATURS

SATURS.....	2
Vispārīga informācija	3
Gada pārskata sagatavošanai nepieciešamo saistību un prasību atlikumu salīdzināšana pārskatā "Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana" (turpmāk – pārskats).....	4
Vienotajā nodokļu kontā neattiecināto iemaksu summu salīdzināšana ar EDS datiem .	9
Citos kontos veikto iemaksu summu salīdzināšana ar EDS datiem	10

Vispārīga informācija

Metodiskais materiāls ir tikai informatīvs. Tajā periodiski var tik veikti grozījumi un papildinājumi atkarībā no ieviestajiem tehniskajiem risinājumiem Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

Grāmatvedību kārtoti tā, lai grāmatvedības jautājumos kompetenta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma saistībām, mantu un finansiālo stāvokli noteiktā datumā, saimnieciskās darbības rezultātiem un naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Grāmatvedībā reģistrējami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi.

Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai.

Finanšu pārskatam ir jāsniedz paties un skaidrs priekšstats par uzņēmuma līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidēja un liela uzņēmuma gada pārskatam – arī par naudas plūsmu.

Inventarizācijas mērķis ir uzņēmuma mantas faktiskā stāvokļa un uzņēmuma saistību pārbaude konkrētā datumā un grāmatvedības datu saskaņošana ar inventarizācijas rezultātiem.

Inventarizāciju veic, piemērojot normatīvajos aktos un grāmatvedības organizācijas dokumentos noteikto kārtību.

Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 "Grāmatvedības kārtošanas noteikumi" (*spēkā no 2022. gada 1. janvāra*) 74. punktā noteikts, ka uzņēmums pārskata gada slēguma inventarizācijā inventarizē prasījumu un saistību summas par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem, savstarpēji salīdzinot uzņēmuma grāmatvedības datus ar VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS) pieejamiem datiem.¹

Grāmatvedības likuma izpratnē ar terminu "uzņēmums" saprot:

- 1) Latvijas Republikā reģistrētas komercsabiedrības, kooperatīvās sabiedrības, ārvalstu komersantu filiāles un nerezidentu (ārvalstu komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības, biedrības, nodibinājumus, arodbiedrības un to apvienības, politiskās organizācijas (partijas) un to apvienības, reliģiskās organizācijas un to iestādes;
- 2) Latvijas Republikā reģistrētās Eiropas ekonomisko interešu grupas, Eiropas kooperatīvās sabiedrības, Eiropas komercsabiedrības, Eiropas politiskās partijas un Eiropas politiskos fondus;

¹ Līdz 2021. gada 31. decembrim tas bija noteikts Ministru kabineta 2003. gada 21. oktobra noteikumu Nr. 585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" 50.¹ punktā.

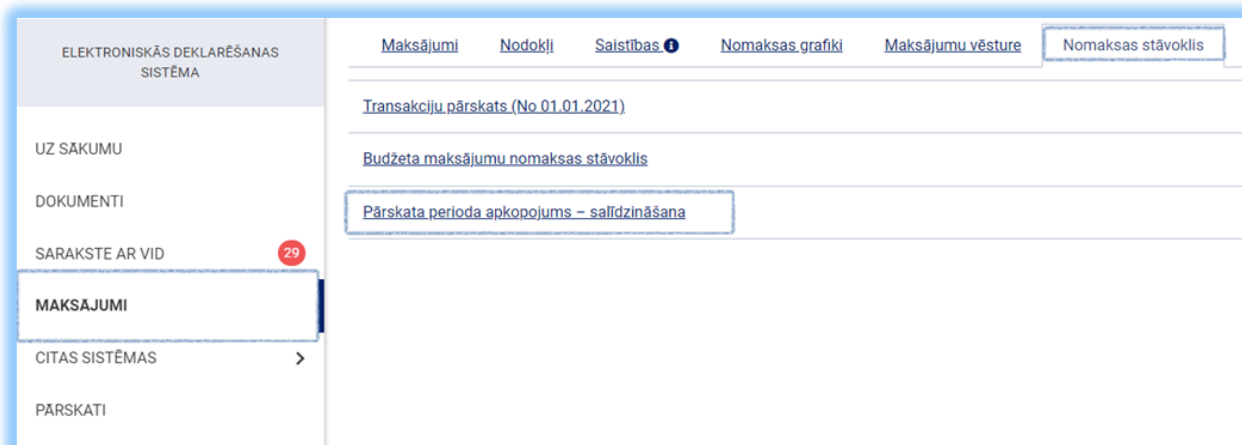
Par uzņēmuma grāmatvedības datu salīdzināšanu ar EDS datiem

3) iestādes, kuras tiek finansētas no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem, valsts vai pašvaldību aģentūras, citas publiskās personas un iestādes, patstāvīgās iestādes;

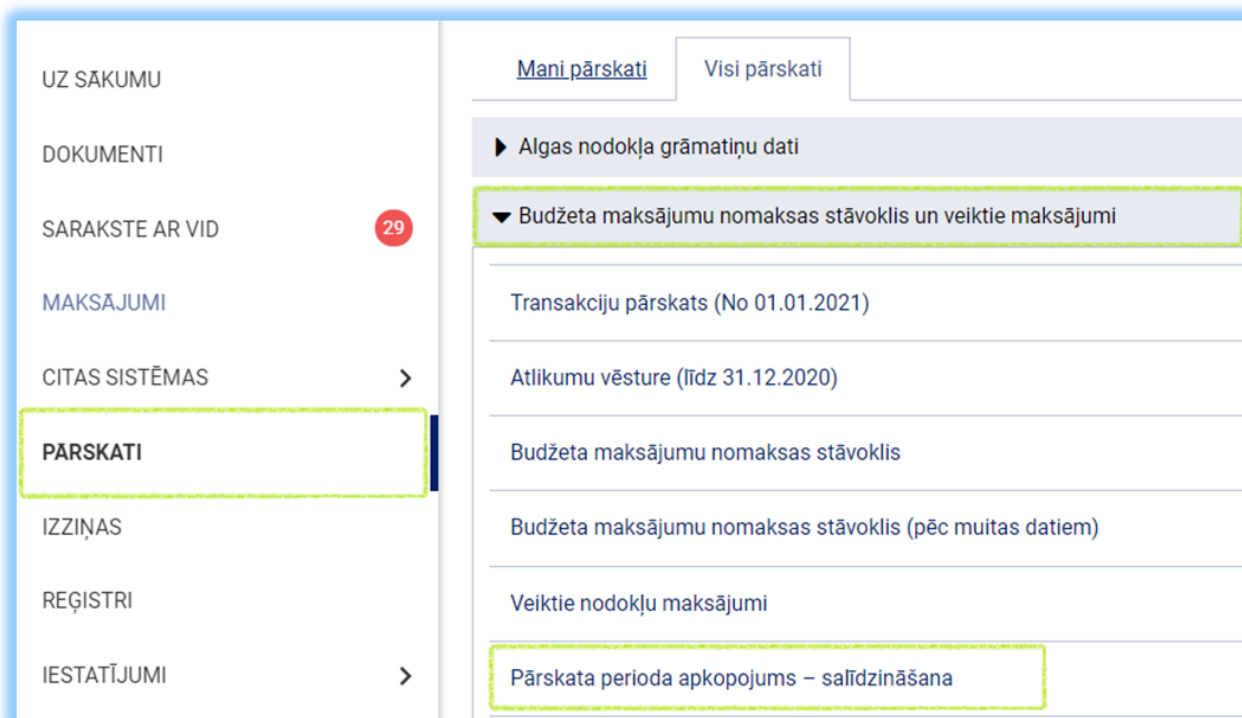
4) individuālos komersantus, individuālos uzņēmumus, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, un to apvienības.

Gada pārskata sagatavošanai nepieciešamo saistību un prasību atlikumu salīdzināšana pārskatā "Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana" (turpmāk – pārskats)

- EDS pārskats atrodams:
 - sadaļā "Maksājumi" – "Nomaksas stāvoklis"

- sadaļā "Pārskati" – "Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis un veiktie maksājumi"

Par uzņēmuma grāmatvedības datu salīdzināšanu ar EDS datiem

- Pārskatā jāizvēlas atlasēs poga **“Gada pārskata sagatavošanai nepieciešamais saistību un prasību salīdzināšanas pārskats”**

Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana

Stāvoklis uz

- Gada pārskata sagatavošanai nepieciešamais saistību un prasību salīdzināšanas pārskats
- VID iniciēta atlikumu salīdzināšana
- Saldo uz 2021. gada sākumu

 Atlasēs pogu **“VID iniciēta atlikumu salīdzināšana”** izvēlas gadījumā, kad uzņēmumam saskaņā ar VID pārskata gada slēguma inventarizāciju ir jāsalīdzina prasījumu un saistību summas ar EDS datiem uz pārskata gada **31. decembri**.

Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 “Grāmatvedības kārtošanas noteikumi” (*spēkā no 2022. gada 1. janvāra*) 75. punktā noteikts, ka VID atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību kārto VID administrēto nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu grāmatvedības uzskaiti un pārskata gada slēguma inventarizācijā EDS nodrošina nodokļu maksātājiem pieejamus datus par maksājamo un pārmaksāto VID administrēto nodokļu, nodevu, citu valsts noteikto maksājumu un ar tiem saistīto maksājumu (nokavējuma naudas un soda naudas) summām. Ja līdz pārskata gadam sekojošā gada 31. janvārim no uzņēmuma nav saņemta informācija par atšķirībām datos pēc stāvokļa uz pārskata gada 31. decembri, VID datus uzskata par salīdzinātiem ar uzņēmuma datiem.²

- Jāizvēlas **taksācijas periods un ieņēmumu veids**

 Ja atlasēs nosacījumos nenorāda ieņēmumu veidu, pārskats tiek veidots par visiem ieņēmumu veidiem.

² Līdz 2021. gada 31. decembrim tas bija noteikts Ministru kabineta 2003. gada 21. oktobra noteikumu Nr. 585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju” 50.¹ punktā.

Par uzņēmuma grāmatvedības datu salīdzināšanu ar EDS datiem

Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana

Stāvoklis uz Gada pārskata sagatavošanai nepieciešamais saistību un prasību salīdzināšanas pārskats VID iniciēta atlikumu salīdzināšana Saldo uz 2021. gada sākumu

Periods no* [Šomēnes](#) | [Pagājušais mēnesis](#) | [No pagājušā mēneša sākuma](#) | [Šogad](#)

Periods līdz*

Ieņēmumu veids
 -
 Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
 Iekšzemē iekasētais pievienotās vērtības nodoklis

- Nospiežot pogu **"Pieprasīt pārskatu"**, tiek atvērts pārskats, kurā ir apkopotas izvēlētajā perioda un ieņēmumu veida noteiktās transakcijas, summētas pēc vienādiem darījumiem

Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana

Stāvoklis uz Gada pārskata sagatavošanai nepieciešamais saistību un prasību salīdzināšanas pārskats VID iniciēta atlikumu salīdzināšana Saldo uz 2021. gada sākumu

Periods no* [Šomēnes](#) | [Pagājušais mēnesis](#) | [No pagājušā mēneša sākuma](#) | [Šogad](#)

Periods līdz*

Ieņēmumu veids

 Pārskatā tiek iekļautas visas veiktās transakcijas, tostarp veiktie precizējumi, kas attiecas uz atlaies periodu.

- Stāvoklis par saistībām pirms atlaies perioda. Parāds {-} / Pārmaksa {+}

Par uzņēmuma grāmatvedības datu salīdzināšanu ar EDS datiem

Taksācijas periods	01.01.2021 - 31.12.2021	
Ieņēmumu veids	Uzņēmumu ienākuma nodoklis	
Stāvoklis par saistībām pirms atlaides perioda. Parāds (-) / Pārmaksa (+)	-12984,00	

Saistības veids	Ieņēmumu veids	Taksācijas periods		Samaksas termiņš	Datums	Aprēķins / Iemaksa (+)	Summa (+)	Summa (-)	Finanšu notikums	Iemaksai. Papildus informācija par maksājumu	Savstarpējai segšanai	
		no	līdz								Papildus informācija par saistību ar kuru segts aprēķins	Nodoklis, no kura segts aprēķins

Saistības samaksas termiņš

Piemēram, deklarēts, segšana ar iemaksu, savstarpējā segšana

Aili aizpilda tikai rindai par savstarpējo segšanu

Notikuma datums

- Pēdējās saistības versijas iesniegšanas datums
- Maksājumu konta izraksta datums (tikai uz pamatsummu vai soda naudu attiecinātās izmaksas)
- NN lauks netiek aizpildīts

Maksājuma numurs, informācija, piemēram, atmaksa saskaņā ar PVN likumu

Nodokļa veids, no kura segts aprēķins

Informācija par sedzošo saistību: numurs, taksācijas periods

- Katrai saistībai/deklarācijai tiek attēlota viena rinda:
 - viens ieraksts par katru deklarāciju, ievērojot **uzkrāšanas principu**

Piemēram: atlaides periodā no 202X. gada 1. janvāra līdz 202X. gada 31. decembrim tiek iekļautas decembra deklarācijas, kuru iesniegšanas un samaksas termiņš ir nākamā pārskata gada janvāris.

Stāvoklis par saistībām pirms atlaides perioda. Parāds (-) / Pārmaksa (+)										0,00	
Saistības veids	Ieņēmumu veids	Taksācijas periods		Samaksas termiņš	Datums	Aprēķins / Iemaksa	Summa		Finanšu notikums	Iemaksai. Papildus informācija par maksājumu	Savstarpēj
		no	līdz				(+)	(-)			
1	PVN mēneša deklarācija	Iekšzēmē iekasētais PVN	01.02.2021	28.02.2021	23.03.2021	20.03.2021	Aprēķins	-2430,46		Deklarēts	

No deklarētā aprēķina netiek atņemti maksājumi, kas veikti saskaņā ar termiņpagarinājumu grafiku.

- katrai saistībai viens ieraksts par katru maksājumu, kurš periodā sedzis pamatsummu vai soda naudu (tiek attēlota attiecinātā iemaksa)

Pārskatā iekļauti atlaides periodā veiktie maksājumi neatkarīgi no tā, vai saistības periods, uz kuru maksājums attiecināts, ietilpst vai neietilpst atlaides periodā.

Par uzņēmuma grāmatvedības datu salīdzināšanu ar EDS datiem

- viens ieraksts par periodā kopējo aprēķināto nokavējuma naudu
- viens ieraksts par periodā kopējo samaksāto nokavējuma naudu
- viens ieraksts par periodā norādīto ar samazinājumiem savstarpēji segto nokavējuma naudu

	Saistības veids	Ieņēmumu veids	Taksācijas periods		Samaksas termiņš	Datums	Aprēķins / Iemaksa	Summa		Finanšu notikums
			no	līdz				{+}	{-}	
1	Darba devēja ziņojums	Nokavējuma nauda	01.09.2021	30.09.2021	25.10.2021	15.12.2021	Iemaksa	0,51		Segšana ar iemaksu
2	Darba devēja ziņojums	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	01.09.2021	30.09.2021	25.10.2021	15.12.2021	Iemaksa	19,32		Segšana ar iemaksu
3	Darba devēja ziņojums	Nokavējuma nauda	01.10.2021	31.10.2021	23.11.2021	15.12.2021	Iemaksa	1,32		Segšana ar iemaksu
4	Darba devēja ziņojums	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	01.10.2021	31.10.2021	23.11.2021	15.12.2021	Iemaksa	119,32		Segšana ar iemaksu
5	Darba devēja ziņojums	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	01.11.2021	30.11.2021	23.12.2021	17.12.2021	Aprēķins		-12,62	Deklarēts
6	Darba devēja ziņojums	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	01.11.2021	30.11.2021	23.12.2021	20.12.2021	Iemaksa	12,62		Segšana ar iemaksu

- Informācija (**Parāds {-}** / **Pārmaksa {+}**), kas nepieciešama saistību un prasījumu atlikumu salīdzināšanai uz 202X. gada 31. decembri, redzama pārskata tabulas beigās rindā:

Stāvoklis par saistībām pēc atlasē perioda. Parāds {-} / Pārmaksa {+}

0,00

Ņemot vērā, ka pārskats veidots, ievērojot **uzkrāšanas principu**, nodokļu maksātājiem, kas grāmatvedību **kārto vienkāršā ieraksta sistēmā**, t. i., pēc naudas plūsmas principa – ieņēmumus uzskaita tad, kad tie ir saņemti, bet izdevumus – tad, kad tie ir izdarīti, nodokļu saistību un prasību atlikumu salīdzināšanai iesakām izmantot pārskatu “Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis”, norādot datumu, uz kuru vēlaties atlasīt informāciju, un pēc tam klikšķināt uz “Pieprasīt pārskatu”.

Pārskats “Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis” ir atrodams EDS sadaļā “Pārskati” – “Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis un veiktie maksājumi”, kā arī sadaļā “Maksājumi” – “Nomaksas stāvoklis”.

Par uzņēmuma grāmatvedības datu salīdzināšanu ar EDS datiem

Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis

Stāvoklis uz*

1	PVN mēneša deklarācija	Iekšzemē iekasētais PVN	01.02.2021	28.02.2021	23.03.2021

Vienotajā nodokļu kontā neattiecināto iemaksu summu salīdzināšana ar EDS datiem

Neattiecinātā summa – maksājumi, kas saņemti vienotajā nodokļu kontā, bet nav attiecināti pret saistību, jo nav pienācis saistību samaksas termiņš.

Vienotajā nodokļu kontā iemaksāto, bet uz 31.12.202X. vēl pret saistību neattiecināto iemaksu summu, kas uzrādīta uzņēmuma grāmatvedības uzskaites attiecīgajā kontā, uzņēmums var salīdzināt ar pārskata "Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis" rindā "Neattiecināmās iemaksas" redzamo summu.

Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis

Stāvoklis uz*

Reģistrācijas numurs:

Nosaukums: SIA

Stāvoklis uz: 31.12.2021

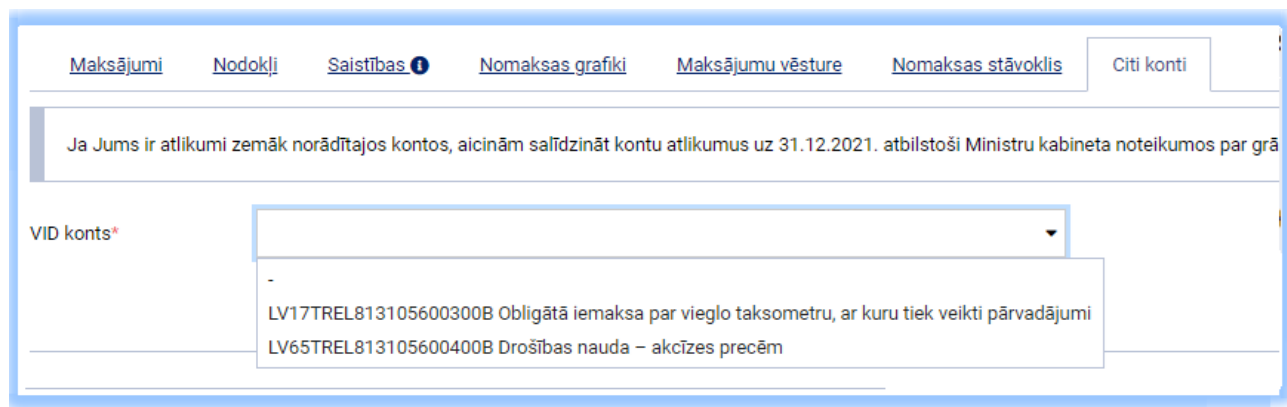
Parāds (-), pārmaksa (+): 0,00

Aprēķinātie nākotnes maksājumi: 0,00

Neattiecinātās iemaksas: 1329,15

Citos kontos veikto iemaksu summu salīdzināšana ar EDS datiem

Veiktās iemaksas kontos – **obligātā iemaksa par vieglo taksometru, ar kuru tiek veikti pārvadājumi**, vai **drošības nauda akcīzes precēm** – atlikumus 31.12.202X. uzņēmums var salīdzināt EDS sadaļā "Maksājumi" – "Citi konti".

Uzņēmumam ir jāvēršas VID tikai tad, ja, veicot inventarizāciju, uzņēmums konstatē, ka tā dati par prasījumu un saistību summām, kas attiecas uz VID administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem, **atšķiras no EDS pieejamiem datiem**³.

Savukārt, ja, salīdzinot grāmatvedības uzskaites datus ar EDS pieejamiem datiem, konstatē, ka prasījumu un saistību summas bilances datumā atbilst VID datiem par administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem, tad uzņēmumam nav jāvēršas VID, lai apstiprinātu šo informāciju.

Metodiskajam materiālam ir informatīvs raksturs, jo katram nodokļu maksātājam ir atšķirīgi piemērojami nodokļi un tas var izvēlēties sev piemērotāko veidu (jeb "ceļu"), kā salīdzināt prasījumu un saistību atlikumu summas EDS.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 10.02.2022.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 23.10.2023.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID".

³ Ministru kabineta 21.12.2021. noteikumu Nr. 877 "Grāmatvedības kārtrošanas noteikumi" 96. punkts (*spēkā no 01.01.2022.*). Līdz 31.12.2021. šī prasība tika noteikta Ministru kabineta 21.10.2003. noteikumu Nr. 585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtrošanu un organizāciju" 66.¹ punktā.